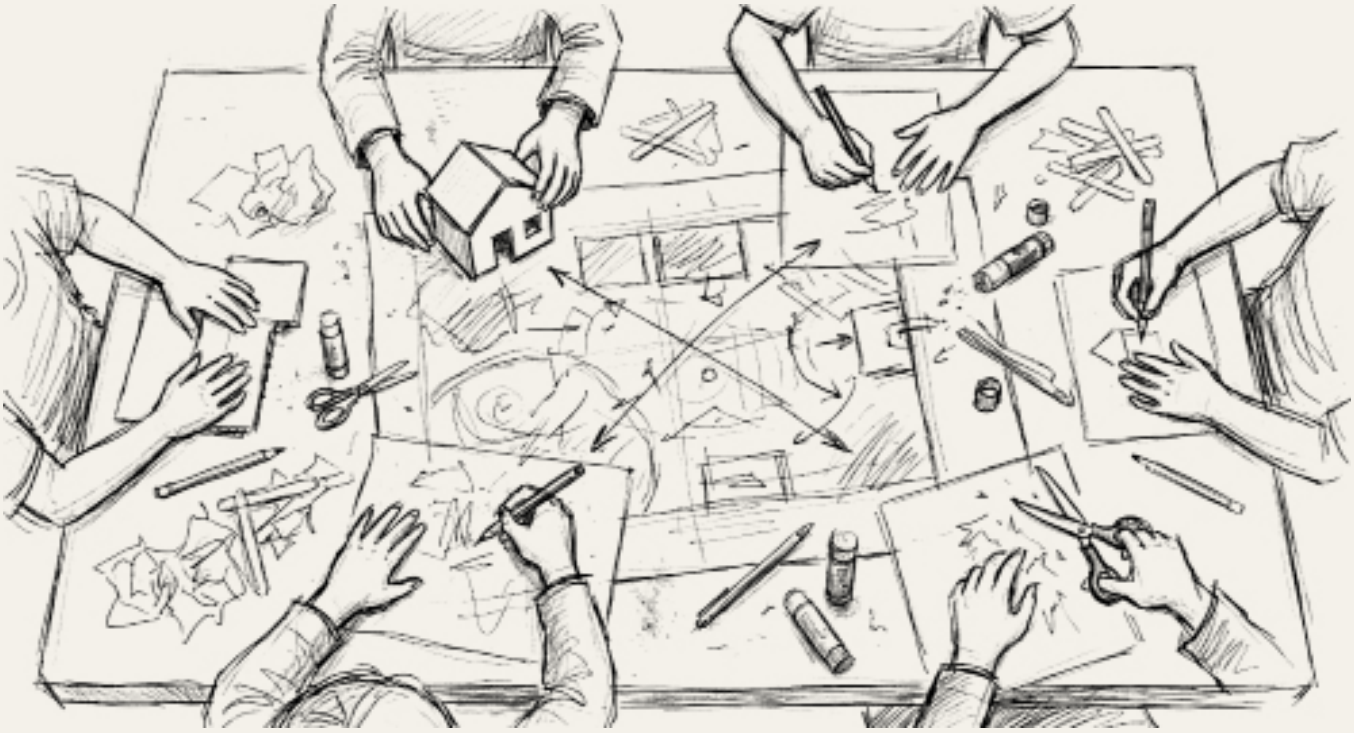

Skolgården med nya ögon

En workshop av Snäll Arkitekter

Hur ser vår skolgård ut i dag, och hur skulle vi vilja att den var? Eleverna kartlägger sin skolgård och gestaltar idéer om nya platser och rum.

Snäll Arkitekter – Lycke Förell Drake och Anastasia Bos

E-post: hej@snallarkitekter.se · Telefon: 070-752 01 72 · Webbplats: snallarkitekter.se

Om workshopen

Skolgården är en plats som eleverna känner bättre än någon annan. De vet var man spelar fotboll, var man kan vara ifred och var ingen riktigt går. I den här workshopen utgår vi från elevernas egen skolgård och undersöker den tillsammans genom arkitektens verktyg.

Vi börjar med att titta på en skalenlig plan över skolgården och definierar de platser som finns: tydliga platser för lek och aktivitet, som fotbollsplanen eller klätterställningen, och platser som uppstår mellan hus, förråd och gångar, som hörnet där man gömmer sig eller trappan där man sitter och pratar. Vem använder vilka platser, och när? Var känner man sig trygg, var hör man till, och var kan man få vara ifred? Vilka rum finns, och vilka skulle behövas?

Med fantasin som verktyg synliggör eleverna det som inte fungerar och ser nya möjligheter. Idéerna gestaltas med pennor, kollage och modell.

Konstnärlig metod

Med arkitektur som konstnärlig praktik undersöker eleverna hur rum, form, material, färg, skala och placering påverkar hur en plats upplevs och används. Genom att observera, samtala, rita, klippa, bygga och experimentera går de från egna erfarenheter till gemensamma gestaltningar.

Vi arbetar med både det befintliga och det föreställda: vad finns redan på skolgården, hur upplevs det och vad skulle platsen kunna bli? Eleverna provar arkitektens arbetssätt och upptäcker hur en idé kan utvecklas från en första tanke till en rumslig gestaltning.

Teknik, material och anpassning efter ålder

Eleverna arbetar på en stor plan över den egna skolgården i lämplig skala, som vi tar fram inför besöket. De markerar platser och känslor på planen och arbetar sedan i mindre grupper. Skiss, kollage och modell är möjliga verktyg – alla grupper behöver inte göra allt, utan valet anpassas efter årskurs och grupp.

- **F–3:** färger, symboler, berättelser, lek och enkla tredimensionella modeller.
- **Åk 4–6:** behovskartor, skisser, kollage och modeller.
- **Åk 7–9:** rumslig analys, skala, funktion och tillgänglighet, och mer utvecklade gestaltningsförslag.

Alla elever kan delta utifrån sina förutsättningar – idéer kan uttryckas muntligt, med symboler, bild eller material. Allt material tar vi med oss.

Det här får skolan

- **En gemensam karta** över hur eleverna upplever och använder skolgården.
- **Elevernas egna skisser, kollage och modeller,** samlade på den fysiska planen som stannar på skolan.
- **En digital sammanställning** (PDF) av idéer, behov och reflektioner i text och bild, levererad inom cirka två veckor.

Materialet är ett underlag för fortsatt utforskande och samtal i klassen, i elevrådet eller med skolledning och fastighetsansvariga – inte ett löfte om att skolgården ska byggas om.

Dokumentation och foton: dokumentationen fokuserar på arbetsprocessen och elevernas gestaltningar. Bilder där elever kan identifieras används bara i samråd med skolan och enligt skolans rutiner för samtycke.

Syfte och vad eleverna lär sig

Syftet är att eleverna ska få syn på sin vardagsmiljö och känna att deras erfarenheter och idéer är värdefulla. Efter workshopen har eleverna:

- fått förstå hur arkitekter undersöker och utvecklar platser
- använt plan, skiss, kollage och modell för att uttrycka idéer
- undersökt hur form, material, färg och skala påverkar hur en plats upplevs
- tränat på att lyssna på andras perspektiv och utveckla förslag tillsammans
- formulerat och presenterat sina egna tankar om en gemensam plats

Praktisk information

- **Målgrupp:** förskoleklass–årskurs 9, metoden anpassas efter ålder.
- **Gruppstorlek:** en klass, upp till 30 elever. Eleverna arbetar i grupper om 3–4.
- **Tidsåtgång:** 90 minuter. Kan förlängas eller delas upp på två tillfällen.
- **Workshopledare:** två arkitekter från Snäll Arkitekter.
- **Pris:** 10 000 kr exkl. moms per klass, inklusive material, förberedelse och dokumentation. Resor inom Stockholms stad ingår. Priset kan anpassas vid flera klasser eller längre upplägg.
- **Lokal:** ett vanligt klassrum där borden kan ställas ihop till en större arbetsyta. Gärna projektor. Ingen tillgång till vatten eller särskild utrustning behövs.

- **Material:** allt material tar vi med – plan, papper, pennor, färger, saxar, lim och modellmaterial.
- **Uppföljning:** möjlighet till ett uppföljande tillfälle, där eleverna presenterar sina förslag för exempelvis elevråd eller skolledning.

Körschema, 90 minuter

En av oss leder momentet medan den andra dokumenterar med foto och anteckningar. Under gestaltningen går vi båda runt bland grupperna.

Tid	**Moment**	Vad händer
0–10 min	**Intro**	Vad gör en arkitekt? Vad är en plan? Vi hittar skolan, entrén och fotbollsplanen på planen.
10–30 min	**Platser och känslor**	Eleverna markerar platser för lek och aktivitet och platser mellan hus och gångar. Med färger och symboler visar de var de känner sig trygga, glada, uttråkade eller vill vara ifred. Vad saknas?
30–35 min	**Paus**	Rörelsepaus, eller en kort tur ut på skolgården.
35–75 min	**Gestaltning**	Grupper om 3–4 väljer en plats eller ett behov och gestaltar sin idé med skiss, kollage eller modell, beroende på ålder.
75–85 min	**Vår skolgård**	Förslagen placeras på den gemensamma planen. Varje grupp berättar kort.
85–90 min	**Reflektion**	Vad har vi upptäckt om skolgården? Vad vill vi att andra ska förstå om våra förslag?

Före och efter besöket

Före: förberedelserna för skolan är små. Eleverna behöver inte ha arbetat med ämnet innan. Skolan skickar en plan över skolgården om den finns, annars tar vi fram en, och gärna några foton. Läraren delar in klassen i grupper om 3–4 elever.

Under: en pedagog från skolan deltar under hela workshopen och stöttar grupperna. Pedagogen känner eleverna och hjälper till att alla kommer till tals.

Efter: vi sätter samman dokumentationen digitalt och skickar den till skolan inom cirka två veckor. Den fysiska planen stannar på skolan. Skolan behöver inte göra något efteråt, men materialet kan användas i fortsatt arbete.